

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОМУ ЧИТАННЮ СТУДЕНТІВ ЮРИДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Формування іншомовної професійно-комунікативної компетентності майбутніх юристів, необхідної їм для обробки та використання інформації іноземною мовою, є актуальною проблемою сучасної професійної вищої школи.

Однією з важливих умов професійно-орієнтованого навчання іноземної мови студентів юридичних факультетів є навчання читанню фахових автентичних текстів. Цільове або професійно-орієнтоване вивчення іноземних мов будується не тільки на базі загальнонавчальної міжстильової лексики, але і значною мірою на лексиці, яка є властивою для певної професійної групи.

Проблема навчання студентів читанню професійно-орієнтованих текстів відображена у працях таких вітчизняних зарубіжних дослідників, як Г. В. Барабанова, Н. А. Бараненкова, Т. В. Бочарова, С. Г. Вавіліна, А. Б. Гусейнова, З. В. Малюська, О. О. Стеценко, W. Grabe, M. Gilmour, S. Marshal, P. Strevens та ін. Наявність хороших навичок читання професійно-орієнтованих текстів дозволяє студентам-юристам підтримувати свої академічні знання, розвивати особистість та досягати професійного успіху. Крім того, читання є дуже важливою навичкою для студента, яка забезпечує йому доступ до подальшого вдосконалення мови та для продовження особистої освіти.

При роботі з автентичними текстами у студентів-юристів часто виникають значні труднощі у розумінні юридичних термінів, однією з причиною яких є недостатність професійних знань. Оскільки студенти часто не розуміють значення юридичних термінів і понять іноземного права, що не мають еквівалентів у рідній мові через розбіжності правових систем, в результаті викривляється смисл прочитаного. Відтак, навчання професійно-

орієнтованому читанню студентів юристів характеризується своїми специфічними особливостями. Так, при роботі над юридичним текстом неможна лише перекладати терміни, не аналізуючи юридичні поняття, які вони вводять. Це пов'язано з тим, що лінгвістична рівнозначність не означає юридичної рівнозначності. Як зазначає Г.А. Циммерман, «досягнення правової автентичності повинно досягатись не шляхом пошуку абсолютно однозначних мовних засобів вираження, а шляхом пошуку семантично-правових відповідників юридичних термінів в процесі читання» (переклад наш – Л.А.). [1, 193]. Цим зумовлюється необхідність введення і використання при навчанні читанню принципу семантико-правового тлумачення термінів. Так, у сфері юридичних професій спеціаліст, який одержав право (свідоцтво, ліцензію) консультувати клієнтів з правових питань та представляти їхні інтереси в суді, українською мовою називається адвокат. Але прямого еквівалента в англосаксонській правовій системі не існує. Там є такі визначення, як lawyer, barrister, solicitor, attorney. В Англії є чітка різниця між представниками юридичної професії, які називаються barrister та solicitor. Barristers уповноважені виступати та представляти інтереси своїх клієнтів у судах всіх рівнів, у той час як solicitors мають право захищати справи лише в судах нижчої інстанції, мирових або магістратських судах. У США до юристів зазвичай звертаються як attorney, lawyer, більш формальним є attorney-at-law. На відміну від представників цієї професії в Англії, вони уповноважені представляти клієнтів у суді будь-якого рівня.

Іншим прикладом може бути зобов'язальне право, яке вважається основоположним у континентальному праві, проте в загальному праві не існує еквівалента. Таке поняття, як право справедливості (equity), є невід'ємною частиною англійського права, але відповідності у системі цивільного права немає.

Отже, можна констатувати, що особливістю навчання читанню профільно-орієнтованих текстів англійською мовою студентів юридичних спеціальностей

є максимальне врахування специфіки професійної сфери. Зокрема, при роботі з автентичними фаховими текстами, в першу чергу слід приділяти увагу вивченню та порівнянню термінів, що використовуються в різних правових системах.

Література

1. Циммерман Г.А. Некоторые проблемы обучения чтению студентов юридической специальности, изучающих международное право /Г.А. Циммерман // Известия РГПУ им. А.И. Герцена. – 2006. –№23. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/nekotorye-problemy-obucheniya-chteniyu-studentov-yuridicheskoy-spetsialnosti-izuchayuschih-mezhdunarodnoe-pravo>